

Régi magyar mondák

A vegyesházi királyok
mondái

Editura Kedvenc Kiadó
Székelyudvarhely, 2017

I. KÁROLY KIRÁLY LEGYŐZI CSÁK MÁTÉ SEREGÉT	3
KÁROLY RÓBERT VISEGRÁDON FOGADJA A KÜLFÖLDI FEJEDELMEKET.....	5
LOVAGI TORNA KÁROLY RÓBERT UDVARÁBAN	7
ZÁCS FELÍCIÁN MEGSEBESÍTI ERZSÉBET KIRÁLYNÉ ÚRASSZONYT.....	8
ENDRE KIRÁLYFI	11
NAGY LAJOS	16
A NÁPOLYI HADJÁRAT	18
NAGY LAJOS SEBET KAP AVERSÁNÁL	23
AZ APULIAI HADJÁRAT	24
A BAKFITTY.....	26
TOLDI MIKLÓS PÁRVIADALA	28
CONTURSI OSTROMA	31
AZ ÉLETMENTŐ KIRÁLY.....	33
LAJOS KIRÁLY MEDVEVADÁSZATA	35
NAGY LAJOS HARCA A LITVÁNOKKAL	36
LACFI PÁL HADJÁRATA.....	37
A PRÁGAI KALAND	40
ERZSÉBET KIRÁLYNÉ MEGÖLETI KIS KÁROLYT.....	43
ZSIGMOND KIRÁLY TRÓNRA LÉP	49
ZSIGMOND KIRÁLY KIVÉGEZTETI HÉDERVÁRI KONTÓT ÉS TÁRSAIT	53
ZSIGMOND KIRÁLY VERESÉGE	56
ROZGONYI CECILIA	60
BECKÓ VÁRA	61
HERVOJA BOSSZÚJA	65
PÉTERFI MIKLÓS KÉT HÁBORÚJÁRÓL.....	68
POKOLJÁRÓ TAR LŐRINC	71
A BUDAI NAGY ANTAL ÁLTAL VEZETETT PARASZTHÁBORÚ	74

Reproducerea parțială sau integrală a ediției fără acordul editurii este interzisă și se pedepsește conform legilor în vigoare.

Megrendelhető:

0744-505331

0744-611095

E-mail: kedvencekiado2012@gmail.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Régi magyar mondák: a vegyesházi királyok mondái / pref., postf., il.:

Szítai Eszter - Odorheiu Secuiesc : Kedvence Kiadó, 2017

ISBN 978-606-8638-64-5

I. Szítai, Eszter (pref., postf., il.)

821.511.141-91-34

I. KÁROLY KIRÁLY LEGYŐZI CSÁK MÁTÉ SEREGÉT

z Árpádház kihalta után a nápolyi Anjou-család tagja, Károly Róbert került a magyar trónra.

Károly, ki leányágon volt rokonságban az Árpádokkal, igen nehéz körülmények között vette át az uralkodást.

Magyarországot teljesen a kiskirályok tartották hatalmukban. Azokat a főurakat nevezték kiskirályoknak, akik az ország egy-egy tetemes részén egész királyi jogokkal uraskodtak.

„Nektünk nem parancsol a király - mondogatták -, azt teszünk a magunk birtokán, amit akarunk!”

Közöttük a leghatalmasabb Csák Máté volt, ki a ma is Mátyus földjének nevezett északnyugati országrész fölött uralkodott.

Valóságos kiskirály volt Csák Máté a Felvidéken, hatalmas birtokát egész hadsereg védelmezte. De még egy erős vár is őrizte a birtokot, s ha erős ellenség támadott, Csák Máté bevonult Trencsén várába, és ott védekezett.

Amikor I. Károly király elhatározta, hogy a főurak hatalmát megtöri, sereget indított Csák Máté ellen is. Nemsokára Trencsén vára alatt állott, és ostromolni kezdte az erősséget.

De Csák Máté sem hagyta magát: amikor meghallotta, hogy a király ostrom alá vette a várat, egész seregét ellene indította, sőt még fogadott is ezerhatszáz lándzsást, úgy vonult a vár alá.

Ekkor a király belátta, hogy ekkora sereggel nem szállhat szembe, ezért elvonult a vár alól, és a Szepességben katonákat toborzott.

Csák Máté pedig ezalatt Kassa városa ellen vonult. Már javában

ostromolta a várost, amikor a hírszerzők jelentették, hogy a király nagy sereggel közeledik.

A király serege a Hernád folyó völgyében vonult fel, Csák népe pedig a magaslatokat foglalta el.

Csák Máté katonái úgy rohantak le a dombokról, mint az áradat és mindjárt elsodorták a király első csapatait.

Sokan elestek a király vitézei közül, elhullott még Györké is, a király zászlóvivője.

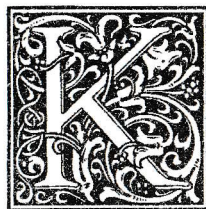
De a király nem rettent meg, vitézül tovább harcolt.

Hullottak a vitézek, mint ősszel a falevél, elestek a király legjobb katonái, mégis övé maradt a győzelem.

Így törte meg I. Károly király a felvidéki Csák Máté hatalmát és így állította vissza a királyok ősi dicsőségét.

Csák Máté a vereség után sem adta meg magát és haláláig ellenszegült Károlynak, bár vagyonának javarésze a király birtokába került vissza.

KÁROLY RÓBERT VISEGRÁDON FOGADJA A KÜLFÖLDI FEJEDELMEKET

Károly Róbert alatt ismét visszanyerte régi fényét a magyar királyi hatalom.

Külföldön mindenfelé emlegették a magyarok gazdagságát és erejét.

Visegrádon új királyi palota és vár épült amelynek csodájára jártak messze földről.

Mai romjairól is képet alkothatunk szépségéről.

Fényes fejedelmi találkozás színhelye volt ez az újonnan épült visegrádi vár, itt találkozott a peres lengyel és cseh király egymással.

Károlyt kérték meg vitás ügyük döntőbírójává, s Károly, hogy megmutassa, mennyire méltó erre a választásra, óriási ünnepségeket rendezett a két király tiszteletére.

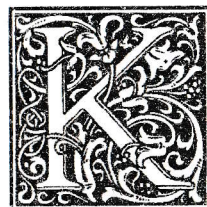
A két királyt mélyen meghatotta ez a páratlan vendégszeretet: béke-jobbot nyújtott egymásnak.

Emlegették is Károly Róbert tapintatot és bölcsességét mindenfelé, az ország határain túl is.

A gyermektelen lengyel király hálából Károly fiát jelölte utódjául a lengyel trónra.

LOVAGI TORNA KÁROLY RÓBERT UDVARÁBAN

ároly Róbert ujiaszervezte a hadsereget, s hogy a lovagi szellemet még erősebbé tegye, meghonosította a lovagi tornákat.

Ezeknek a lovagi viadaloknak minden alkalommal nagy nézősereg örült.

A küzdőtéren két sisakos lovas rontott egymásnak hosszú lándzsákkal fölfegyverkezve.

A nézősereg izgatottan kiabált:

„Csak ügyesen pirostollas, dönts ki nyergéből a fehér tollast.”

A két lovas télies erejét megfeszítve küzdött, míg valamelyiknek sikerült lováról ledöntenie a másikat.

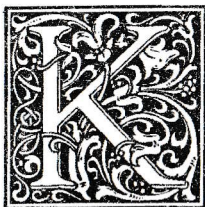
Az nagy puffanással esett le a földre, s a nehéz páncél miatt csak nagy ügyvel-bajjal, társainak segítségével tudott föltápáskodni.

A győztes ezalatt odalovagolt a királyi emelvény elé, s a királytól átvette győzelmének jutalmát.

Nem is volt népszerűbb játék ennél abban az időben.

Ilyen tornák hőse lett később a legendás hírű Toldi Miklós is, kinek vitézségét Arany János örököltette meg számunkra.

ZÁCS FELÍCIÁN MEGSEBESÍTI ERZSÉBET KIRÁLYNÉ ÚRASSZONYT

Károly király erős kézzel fékezte meg az urakat, azután békét teremtett az egész országban.

Békességben élt a nép, és lassan-lassan megbékültek a legyőzött urak is.

De azért a hamu alatt ott izzott a parázs: a megbékült urak hamar a kardjukhoz kaptak.

Fényes udvartartást vezetett Erzsébet királyné úrasszony, Károly király felesége. Ennek az udvartartásnak legfényesebb csillaga Zács Klára volt, a híres Zács Felicián lánya.

Mindenkinek szemébe tűnt ez a szép lány, az udvar csillaga, hogyné tűnt volna fel Kázmér lengyel hercegnek, aki gyakran megfordult az udvarban.

Szóltak is egymással - ennél több nem történt, mert Erzsébet királyné úrasszony erősen ügyelt az udvarhölgyek erényére.

No de ennyi is elég a pletykának, a gyalázkodó rágalmazásnak!

Rágalmazni kezdték Zács Klára hófehér erényét, s addig rágalmazták, amíg a rossz hír Zács Felicián fülébe is eljutott.

Zács Felicián csak nemrégén békült meg a király udvarával, hiszen azelőtt a felvidéki Trencsényi Csák Mátét szolgálta.

Ahogy a rágalmozó pletykát meghallotta, mintha eszéet vesztette volna, rohant fel a királyhoz, aki családjával éppen ebédnél ült, hogy megtorolja a lányán és családjá nevéen tett sérelmet.

A királyi család a visegrádi vár alatt levő házban ebédelt, amikor Felicián kirántott karddal rájuk tört, hogy meggyilkolja őket.

A király jobbát emelte fel védelmére, Felicián kardja megsebesítette a kezét. Azután Felicián a királynéra rohant, és jobb kezéről négy ujját levágta.

